

TBMM
HALKLARIN EŞİTLİK VE DEMOKRASİ PARTİSİ
GRUP BAŞKANLIĞI

Sayı : 10287

Tarih : 04.02.2025

23298

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıda belirtilen sorularımın **Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı Mahinur ÖZDEMİR GÖKTAŞ** tarafından Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Ayten KORDU

Tunceli Milletvekili

Türkiye genelinde ve özellikle Dersim ilinde geçtiğimiz Kasım ayındaki Engelliler Haftası dolayısıyla yapılan açıklamalarda, engellilere yönelik sadece sosyal yardımlara odaklanıldığı dikkat çekmektedir. Engelliler, genellikle sadece “yardıma muhtaç” bireyler olarak düşünülmekte ve engellilere yönelik destekler genellikle nakit ve geçici yardımlarla sınırlı kalmaktadır. Oysa engelli bireylerin, insan onuruna yaraşır bir şekilde bağımsız olarak toplumsal yaşamda yer alabilmesi için daha kapsamlı bir yaklaşım gerekmektedir. Engelli bireylerin bakımını üstlenen ailelerin yaşadıkları sorunların da açıkça belirlenmesi ve bu sorunları azaltmaya yönelik destekleyici projelerin geliştirilmesi önemlidir.

Engelli bireylerin güçlendirilmesi için, engel durumlarının çeşitliliği ve düzeyine bağlı olarak farklılaşan ihtiyaçlarının karşılanabilmesi adına gerekli tedbirlerin alınması önem arz etmektedir. Bunun yanı sıra, bölgesel sosyo-ekonomik ve demografik farklılıklar göz önünde bulundurularak, altyapının engelli bireylerin sağlık hizmetlerine ve bakıma erişimini ne derecede karşıladığı belirlenmeli ve buna yönelik düzenlemeler yapılmalıdır.

Engelli çocukların, genel eğitim sisteminde akranlarıyla aynı ortamda eğitim alma hakları vardır. Bu doğrultuda, ulaşım ve barınma gibi önemli sorunların yanı sıra, engelli öğrencilerin üniversiteye ulaşılabilirliğinin kolaylaştırılması, fiziki ve personel donanımına sahip eğitim kurumları kurulması sağlanmalıdır.

Dersim yereline baktığımızda; Dersim merkezde bulunan üç tane üst geçidin ikisinde engelliler çıkabilmesi için asansörü bile mevcut değil. Sadece birinde olan asansör ise çalışmamaktadır. O yüzden Dersim'deki engelliler farklı duraklara gidebilmeleri veya seyahat yapabilmeleri için kilometrelerce yol yürümeleri ya da tekerlekli sandalyeye ile gitmeleri gerekmektedir. Bu durum engelli bireylerin ulaşım haklarını kısıtlamaktadır.

Ayrıca Dersim'de sınırlı sayıda olan akülü tekerlekli araba kullanan engelliler için engellinin erişebileceği akü dolum merkezlerinin sayıları artırılmalıdır. Toplu taşımalarda ve okul servislerinde engellilerin kimseye muhtaç olmadan rahat inip binme yapması için bu araçlarda asansör zorunluluğu getirilmelidir.

Bu bağlamda

1. Dersim ili genelinde engelli olduğu tespit edilebilen kaç yurttaş bulunmaktadır? istihdam edilen engelli sayısı kaçtır?
2. Dersim yerelinde engelli çocukların eğitim hizmetlerinden faydalanabilmesi için okullara ulaşım ve okul binalarının yapısı açısından Millî Eğitim Bakanlığı ile bir çalışma yapılmış mıdır?
3. Engellilerin durumlarına uygun işlere yerleştirilmesi ve iş ile ilgili gerekli eğitimleri yapmakla görevli olan İŞ-KUR son beş yılda Dersimde kaç işe hazırlayıcı eğitim düzenlenmiştir? Bu eğitimlerden kaç engelli yurttaş yararlanmıştır?
4. Dersim'de engelliler için eğitim ve rehabilitasyon (mesleki eğitim ve rehabilitasyon dahil) merkezi bulunmakta mıdır? Sayısı kaçtır?
5. Dersim'de bulunan üst geçitlerden engellilerin de faydalanabilmesi için asansörlerin yapılması, bir geçitte bulunan ama çalışmayan asansörün de yeniden işlev görmesi ve akü dolum merkezlerinin artırılması için herhangi bir çalışmanız olacak mıdır?
6. Toplu taşımalarda ve okul servislerinde engellilerin kimseye muhtaç olmadan rahat inip binebilmeleri için bu araçlarda engelli taşıma asansörlerin bulunması için bir hazırlığınız var mıdır?
7. Engelli bireylerin toplumsal yaşama katılımını artırmak ve bakım veren ailelerin yaşadıkları sorunları azaltmak amacıyla, uzun vadeli ve sürdürülebilir projelerin hayata geçirilmesi yönünde herhangi bir çalışmanız var mıdır?

8. Engelli bireylerin daha kaliteli bir yaşam sunulması adına geliştirilen Engelli Erişim Cihazlarına ulaşımı ve bu cihazların vergiden muaf tutulması için bir çalışmanız var mıdır
9. 2010 yılından bu yana özel bakım ve rehabilitasyon merkezlerinde engelli bireylerin maruz kaldığı hak ihlalleri arasında fiziksel-cinsel şiddet, istismar ve kötü muamele olduğu gerekçesiyle Bakanlığınıza kaç başvuru yapılmıştır?